

Försörjningsberedskap i kommunerna

Elina Jonsson

Länsstyrelsen
Östergötland

CIVIL BEREDSKAP

TOTALFÖRSVAR

KRISBEREDSKAP

[Regeringen.se](https://www.regeringen.se)

CIVILT FÖRSVAR

[Regeringen.se](https://www.regeringen.se)

MILITÄRT FÖRSVAR

[Regeringen.se](https://www.regeringen.se)

[Forsvarsmakten.se](https://www.forsvarsmakten.se)

Länsstyrelsen
Östergötland

Krishantering

Krisinformation.se

Ansvarsprincipen

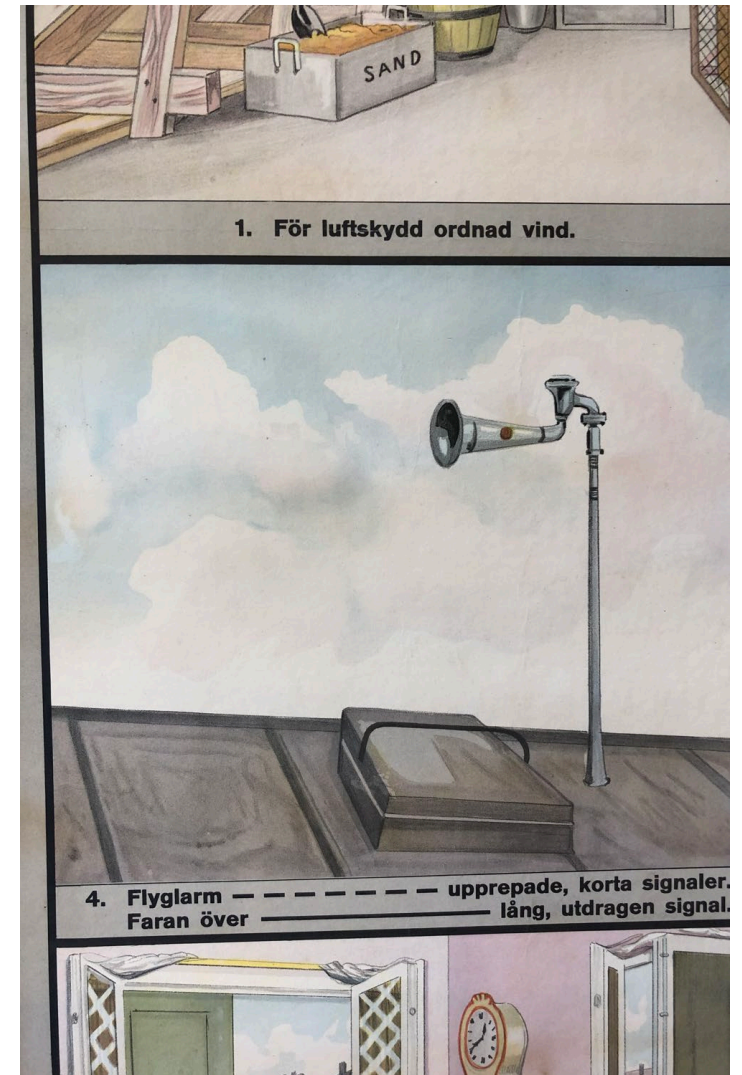
En verksamhet behåller sitt ansvar i kris.

Närhetsprincipen

En kris hanteras på plats, av närmast berörda och ansvariga.

Likhetsprincipen

Verksamheten ska fortsätta som vanligt så långt möjligt.

Länsstyrelsen
Östergötland

Lärdomar från pandemin

Strategisk lagerhållning

- just in time (inga lager) blev en utmaning
- just in case (lager) blev en försäkring

Produktionsomställning

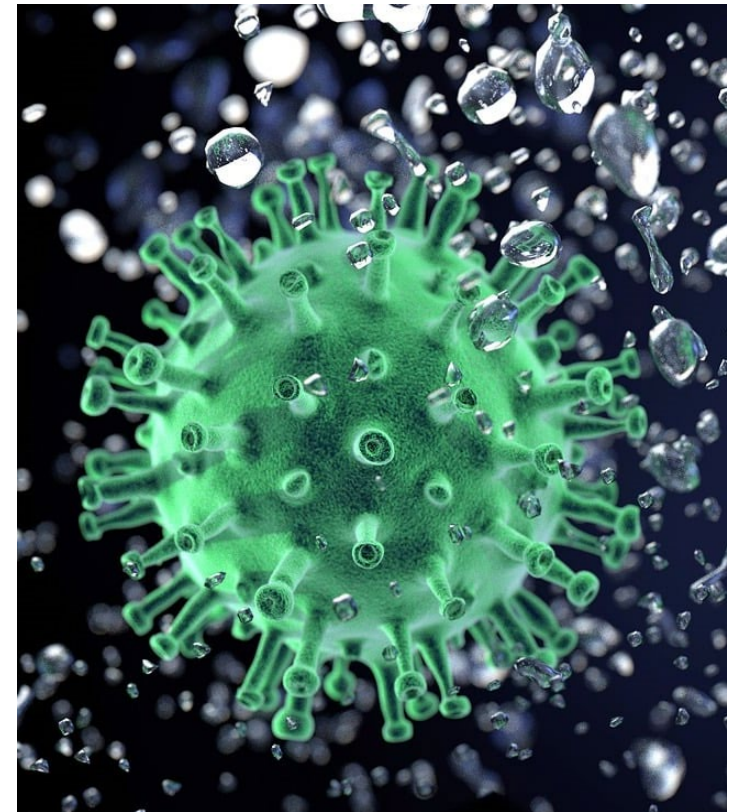
- avgörande både för samhället och företagen

Kontinuitetshantering

- upprätthålla sin egen verksamhet

Försörjningsberedskap

- upprätthålla samhällets verksamhet (funktioner)

Totalförsvaret

Samverkan civilt och militärt försvar

1. Verka avskräckande
2. Förbereda för krig
3. Försvara vid angrepp
4. Skydda samhällets funktioner

Länsstyrelsen
Östergötland

Planeringsförutsättningar

Kraftsamling

Individen ska klara sig utan stöd från det offentliga i...
...en vecka

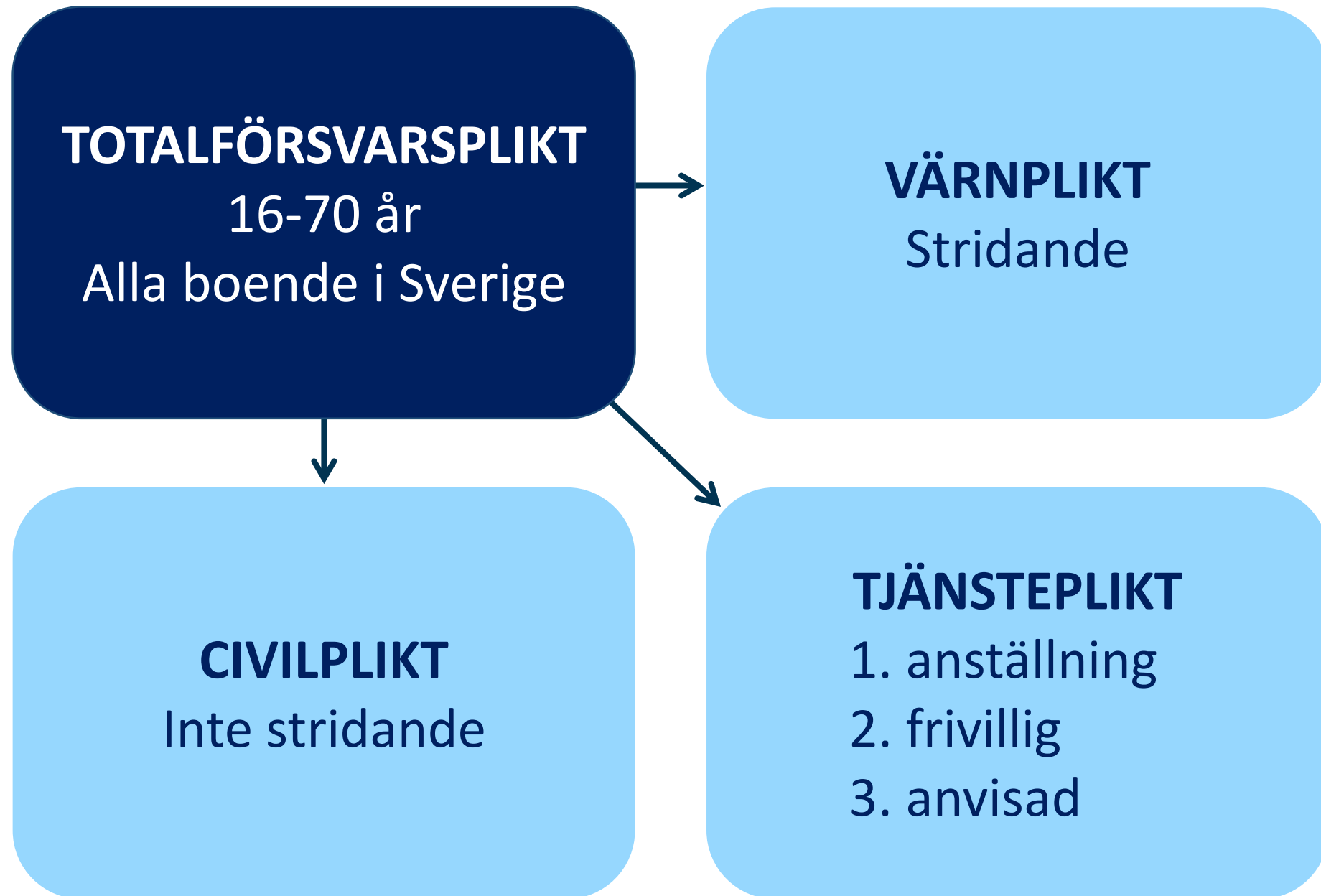
Totalförsvaret ska kunna hantera ett krig i Europa i..
...tre månader

En aktör ska kunna inta full krigsorganisation inom...
...sju dagar

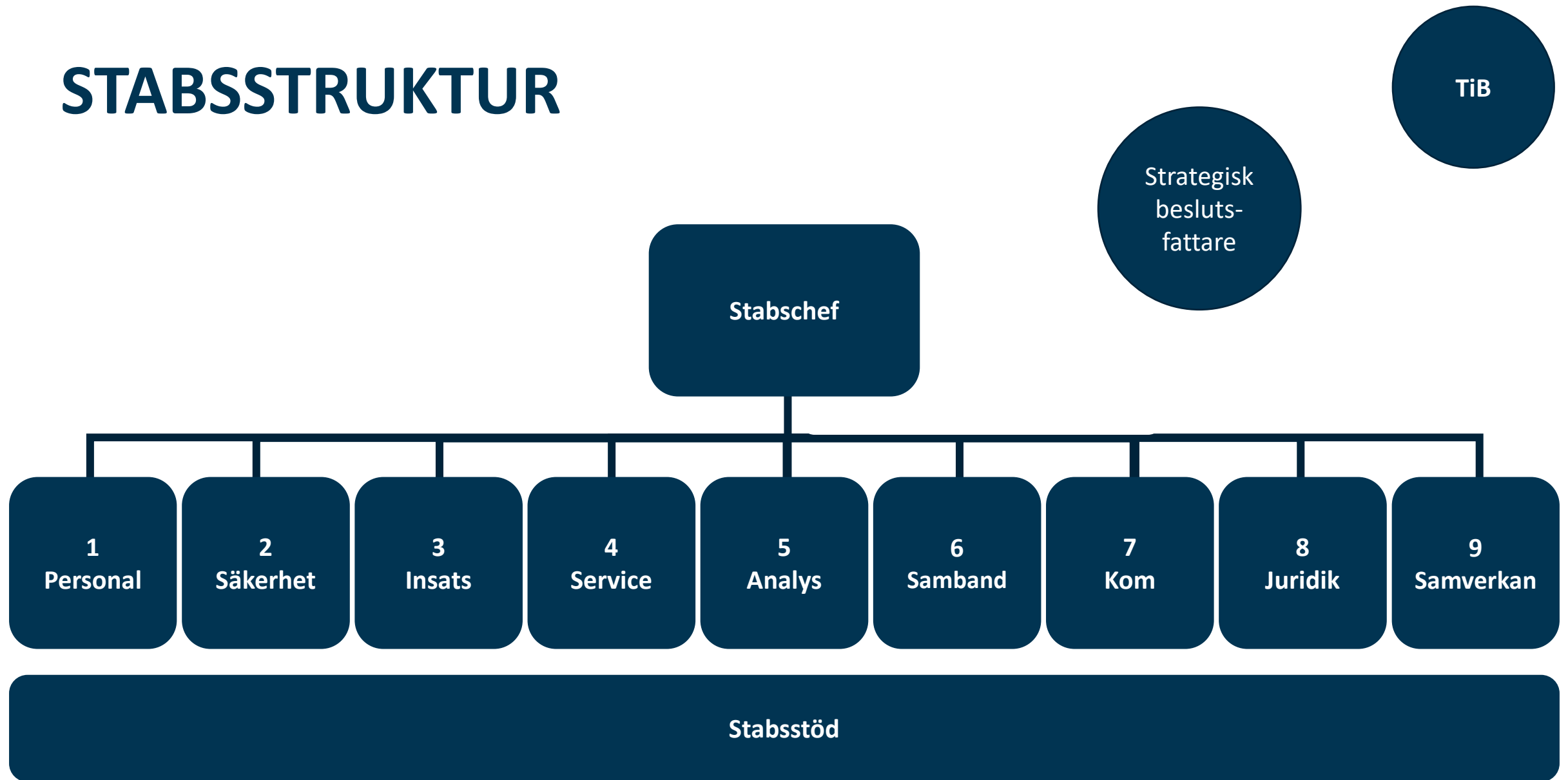
Vissa aktörer måste inta krigsorganisation inom timmar

Länsstyrelsen
Östergötland

STABSSTRUKTUR

STABSSTRUKTUR

EX PÅ LITEN STAB

TiB

Strategisk
besluts-
fattare

Stabschef

Stabsstöd

LEH

Lagen om extraordinära händelser

Kommuner och regioner ska...

- minska sårbarheten i sin verksamhet
- ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred
- därmed uppnå grundläggande förmåga till civilt försvar

Kommuner och regioner får...

- för dessa uppgifter statlig ersättning och stöd, som regleras i överenskommelser mellan MSB och SKR

Kommunöverenskommelsen

SKR

- Risk- och sårbarhetsanalys
 - Styrdokument
 - Plan för extraordinära händelser
 - Krisledningsnämnd
 - Utbildnings- och övningsplan
-
- Säkerhetsskydd
 - Krigsorganisation och dess bemanning

Länsstyrelsen
Östergötland

”...öka det svenska jordbrukets
konkurrenskraft och lönsamhet...”

Regeringsförklaringen 2023

Länsstyrelsen
Östergötland

”...en svensk konkurrenskraftig livsmedelsproduktion ...”

Landsbygdsministern

Länsstyrelsen
Östergötland

"Vi kan inte bygga på jordbruksmark."

[Livsmedelsutredningen](#)

Länsstyrelsen
Östergötland

Försörjningsberedskap

MSB

”förmågan att både upprätthålla
samhällsviktiga funktioner
och att
förse befolkningen med de varor
och tjänster som krävs för att
upprätthålla liv och hälsa”

Länsstyrelsen
Östergötland

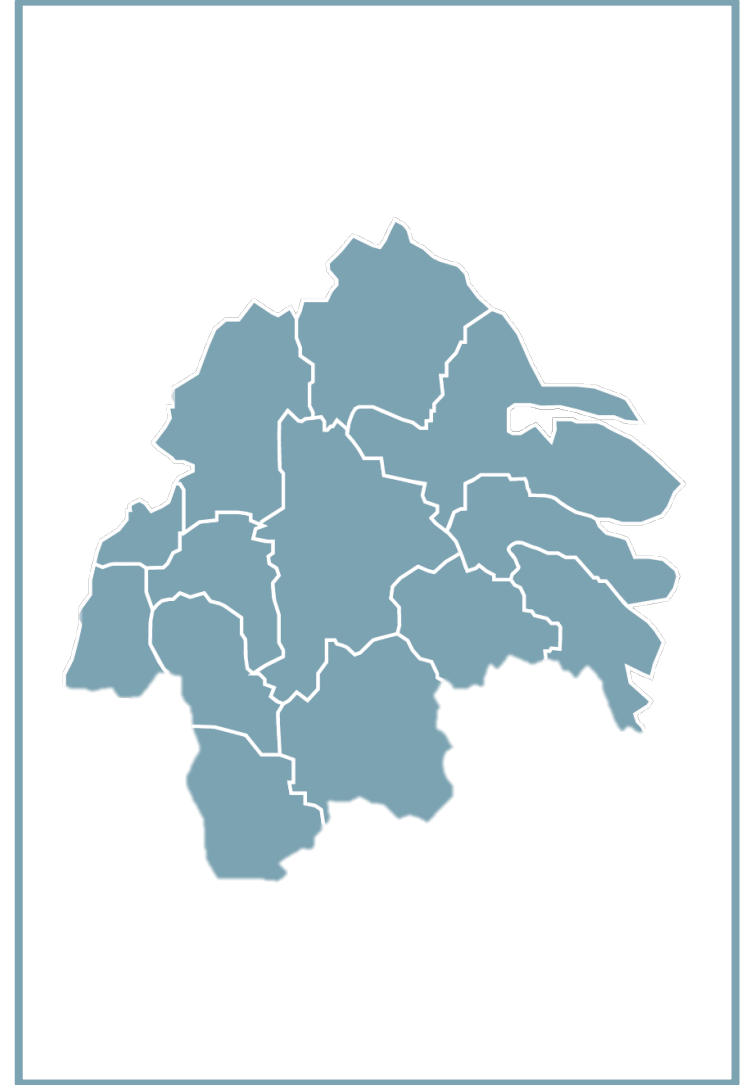
Kommunernas roll

[Försörjningsberedskap i kommuner och regioner \(msb.se\)](https://msb.se)

- Skydda och värna civilbefolkningen
- Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
 - exv vård, skola och omsorg
- Upprätthålla nödvändig försörjning
- Bidra till Försvarsmaktens förmåga vid väpnat angrepp

Exempel

- Beredskapslager
- Trygghetspunkter eller informationspunkter
- Utrymning, evakuering och inkvartering

Länsstyrelsen
Östergötland

Livsmedelsutredningen

Förslag för en mer robust livsmedelsberedskap

- En ny lag om livsmedelsberedskap
- Beredskapslager för primärproduktion
- Livsmedelsverket vägleder och utövar tillsyn
- Livsmedelsberedskapsråd

Kommunerna föreslås få ansvar med privata aktörer

SKR avstyrker en hel del...

- ex att kommuner ska planera för livsmedelsdistribution

Länssstyrelsen
Östergötland

Livsmedelsberedskap

livsmedelsverket.se

- Alla ska ha mat och vatten (näring) även i kris och krig
- Beredskapslager - exv utsäde och reningskemikalier
- Samverkan transporter, energi, finansiella tjänster, osv
- Viktigt att stärka Sveriges försörjningsförmåga
- Ett livskraftigt svenskt lantbruk och livsmedelsindustri
- Flexibilitet vid brist eller störda leveranser
- Många utmaningar – exv just in time

”Livsmedelsberedskap – en prioriterad fråga”

Länsstyrelsen
Östergötland

Mer östgötsk mat!

[Regional livsmedelsstrategi](#)

Varför behövs mer östgötsk mat?

- Skapa en hållbar livsmedelsförsörjning
 - för miljön, klimatet och en ökande befolkning
- Skapa tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft
- **Säkra livsmedelsförsörjning vid kris**
 - fortsätta som vanligt så långt som möjligt
 - upphandla och handla lokalproducerad mat i fredstid ...så det finns i kris- och krigstid
- **Produktionsgraden kan minska till hälften vid kris**

Länsstyrelsen
Östergötland

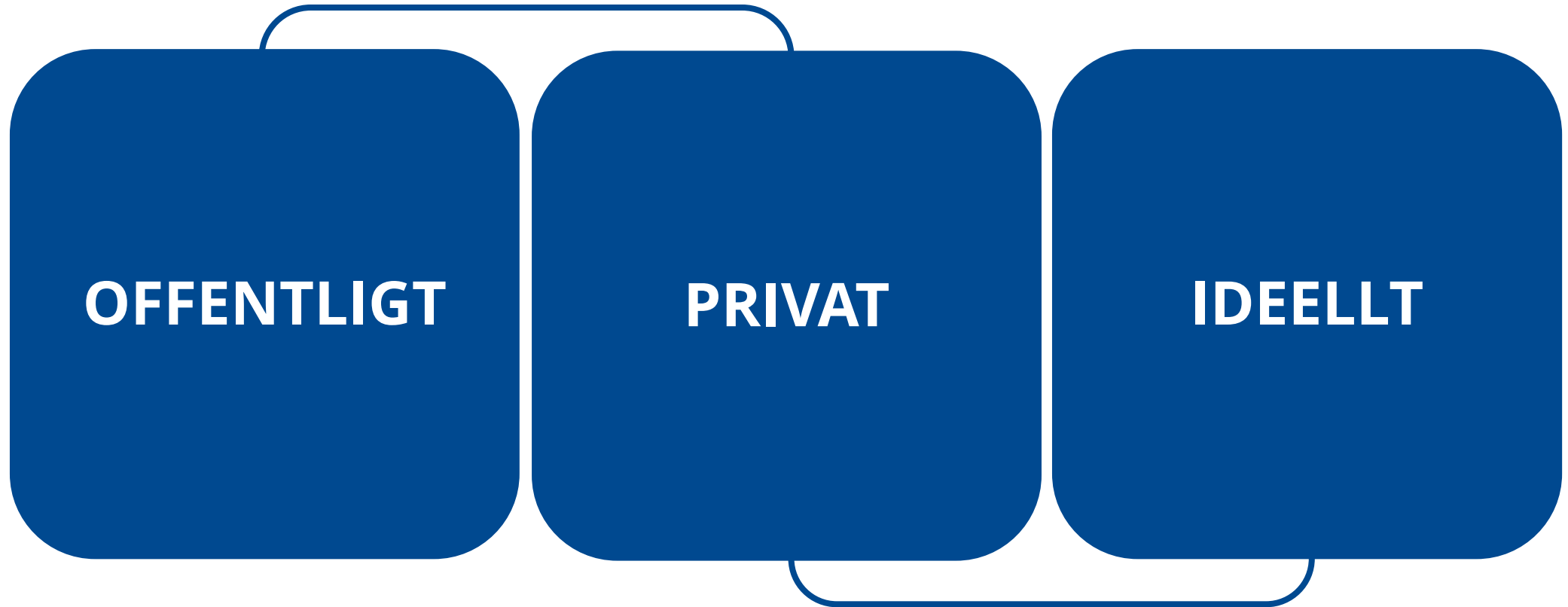
UPPHANDLING

OFFENTLIGT

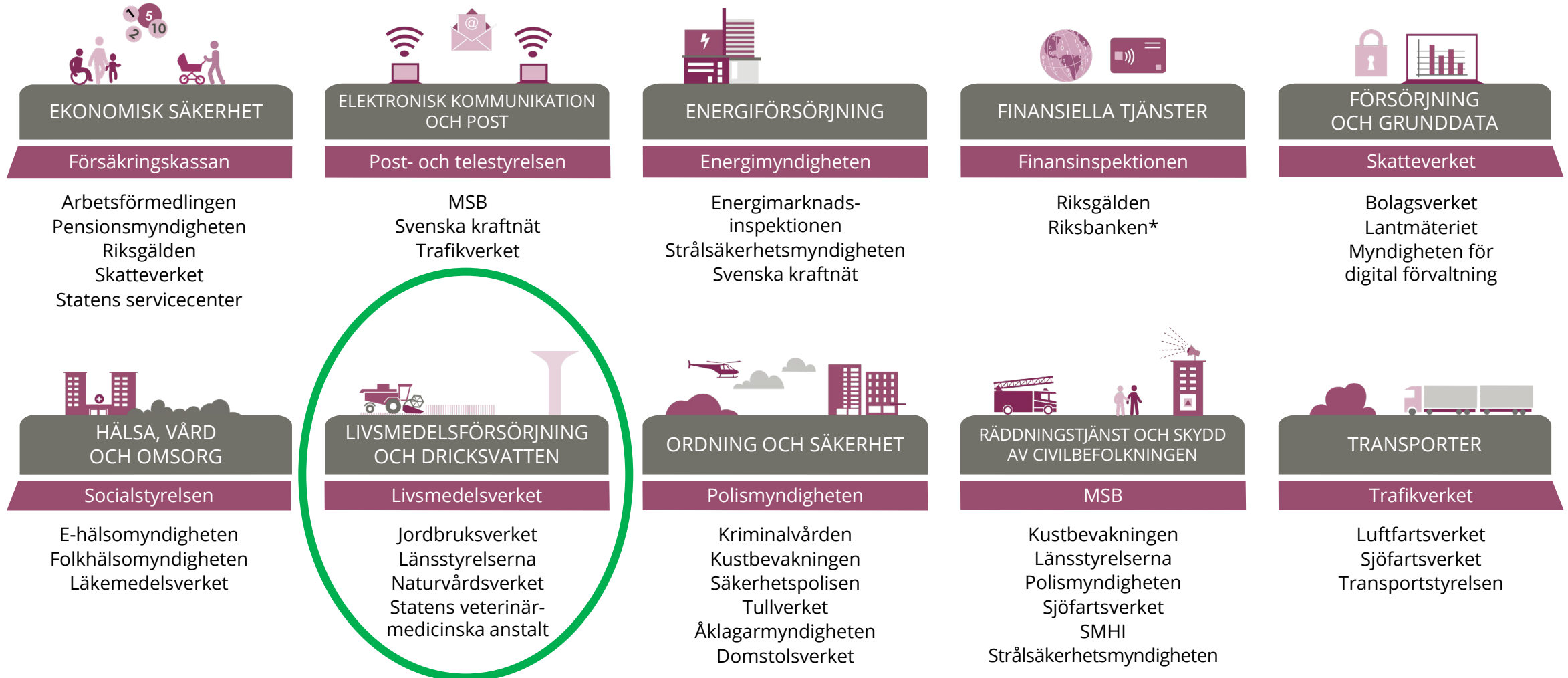
PRIVAT

IDEELLT

AVTAL

10 BEREDSKAPSSEKTORER

Sektorsansvarig myndighet har i uppgift att leda arbetet med att samordna åtgärder, driva på och stödja arbetet inom sektorn, verka för samverkan och samordning med andra aktörer.

* Riksbanken ingår inte formellt i sektorn men deltar i arbetet då de är en myndighet under Riksdagen.

Gröna näringarna

Livsmedelsverket

Livsmedelsberedskap

Jordbruksverket

Krisberedskap och civilt försvar

Länsstyrelsen

Säkerhet och beredskap

MSB

Strukturreform av krisberedskap och civilt försvar

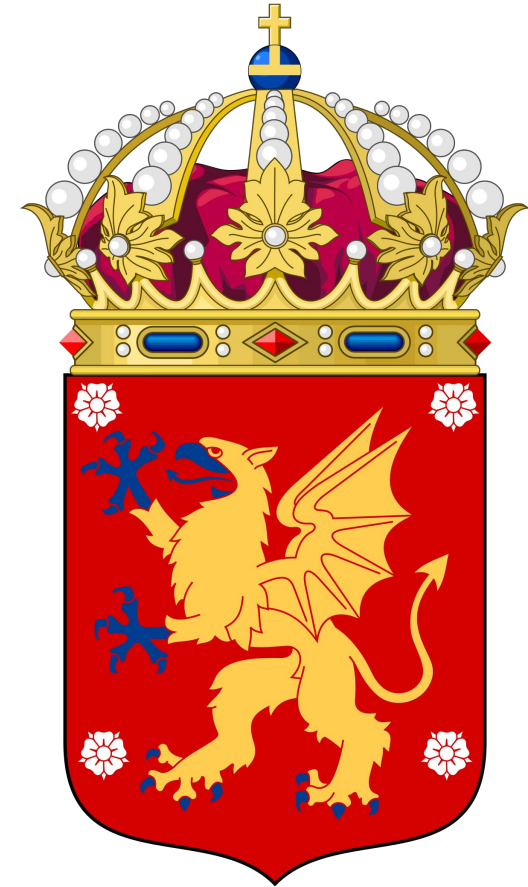

Länsstyrelsen
Östergötland

Länsstyrelsens roll

- Samordnar arbetet i länet
 - före, under och efter en samhällsstörning
- Högsta civila totalförsvarsmyndigheten i länet
 - samordnar de civila försvarsåtgärderna
 - samordnar civilt och militärt försvar med Försvarsmakten
 - prioriterar och inriktar länets tillgångar

Samordnar i fredstid Samverkan Östergötland

Länsstyrelsen
Östergötland

Länsstyrelsen Östergötland

Länets 13 kommuner
Region Östergötland

Polisområde Östergötland
Södra militärregionen
Räddningstjänsten Östra Götaland
Trafikverket
Kustbevakningen
SOS Alarm

[Samverkan Östergötland \(lansstyrelsen.se\)](https://lansstyrelsen.se)

Länsstyrelsen
Östergötland

Samverkan

Grannsamverkan
Företagarsamverkan
Branschorganisationer
Sektorsmyndigheter
Samverkan Östergötland

Myndigheter, regioner och kommuner

- Näringslivssamordnare
- Beredskapssamordnare
- Säkerhetssamordnare
- Kriskommunikatör
- Kostansvarig

Vreta Kluster

Länsstyrelsen
Östergötland

Förhållningssätt

Kartlägg befintlig verksamhet

- Identifiera sektorstillhörighet
- Definiera målgrupp och flöden
- Identifiera behov vid kris och krig
- Samverkan kommuner, region, myndigheter, näringsliv.

Kontinuitetsplanera

- Skapa robusthet i säkerhet, produktion och kommunikation
- Skapa en RSA, en kontinuitetsplan och en beredskapsplan
- **Analysera vad som är totalförsvarsviktig verksamhet**
- **Skapa krigsorganisation och kartlägg krigsplaceringar**

Utbilda och öva

Länsstyrelsen
Östergötland

**KEEP
CALM
AND
CARRY
ON**

Utredningar i urval...

En modell för svensk försörjningsberedskap SOU 2023:50

Livsmedelsberedskap för en ny tid SOU 2024:8

En ny beredskapssektor - för ökad försörjningsberedskap SOU 2024:19

Kommuners och regioners grundläggande ansvar inför och under fredstida kriser och höjd beredskap Dir. 2023:51

Kraftsamling

Inriktningen av totalförsvaret och utformningen av det civila försvaret
Ds 2023:34 (Försvarsberedningen)

Länsstyrelsen
Östergötland

Utredningar i framtiden...

- Ny försvarspolitisk inriktning
- Översyn av Lagen om extraordinära händelser (LEH)
- Kommuners och regioners grundläggande ansvar inför och under fredstida kriser och höjd beredskap
- Civilplikt och räddningstjänst
- Befolkningsskydd
- Hälso- och sjukvård
- Försörjningsberedskap
- Livsmedelsberedskap
- Personalförsörjning inom det civila försvaret
- Kontroll vid överlåtelse och upplåtelse av egendom av väsentlig betydelse för totalförsvaret

Fördjupning

MSB

[Webkurser inom krisberedskap, civilt försvar och totalförsvar](#)

[Det här förväntas företag göra](#)

[Försörjningsberedskap](#)

Försvarshögskolan

[Totalförsvar grundkurs](#)

[Regelverk och ansvar i totalförsvaret](#)

[Högre kurs i samhällets krisberedskap och totalförsvar](#)

PODDAR & KLIPP

SR Beredskap

[Podd med Erik Blix](#)

Folk & Försvar

[Personalförsörjning i det civila försvaret vid krig](#)

KSLA

[Program för försörjningsberedskap](#)

Almedalen

[Näringslivets roll i totalförsvaret](#)

Lördagsintervjun

[Carl-Oskar Bohlin](#)

Länsstyrelsen
Östergötland

Tack!

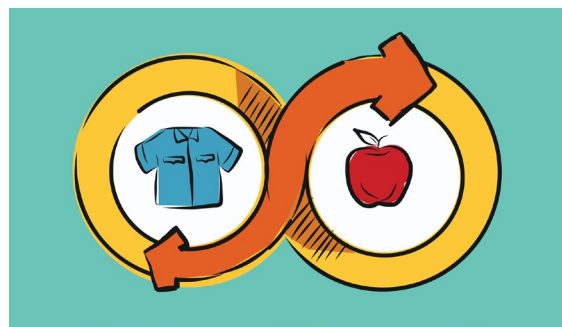
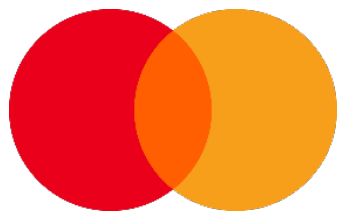
elina.jonsson@lansstyrelsen.se

073-054 20 13

Länsstyrelsen
Östergötland

Tänk om...

Länsstyrelsen
Östergötland

Tänk om...

Länsstyrelsen
Östergötland

Tänk större...

Hemberedskap

Vattendunkar

Konserver

Sovsäck & spritkök

Powerbank

Lantbruk

Kommunalt vatten och egen brunn

Pallkrage och jordkällare

Eldstad med kokplatta

Reservkraft

Länsstyrelsen
Östergötland